

27.4.2017.

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U BANJA LUCI
Broj: 11 0 U 019695 16 U
Dana, 5.4.2017. godine

Okružni sud u Banja Luci i to sudija Sunita Šukalo uz učešće Alme Ahmetović Ramić kao zapisničara u upravnom sporu po tužbi Naveen Aggrawal sa prebivalištem u Sjedinjenim Američkim Državama i Neete Gupta sa prebivalištem u Indiji (u daljem tekstu: tužiocima), koje zastupaju punomoćnici Miodrag Stojanović, Dejan Bogdanović i Zoran Perić svi advokati iz Bijeljine, protiv Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske (u daljem tekstu: tužena), zastupana po direktoru kao zakonskom zastupniku, radi poništenja rješenja tužene, broj 01-UP-33-214-19/16 od 25.10.2016. godine, u predmetu nadzora nad primjenom propisa o preuzimanju akcionarskih društava, dana 5.4.2017. godine, donio je

PRESUDU

Tužba se odbija kao neosnovana.

Odbija se zahtjev tužilaca kojim su tražili naknadu troškova nastali vođenjem ovog upravno-sudskog spora kao neosnovan.

Obrazloženje

Osporenim aktom utvrđeno je da za tužioce kao lica koja zajednički djeluju, postoji obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje Akcionarskog društva „Krajina osiguranje“ Banja Luka (1), kao i da će se smatrati da je obavezi objavljivanja ponude za preuzimanje udovoljeno ako ponudu objavi bilo koje od lica koja zajednički djeluju (2) pa je ponudilac obavezan da ponudi za preuzimanje akcionarima kao najmanju cijenu višu vrijednost između 1,00 KM po akciji i knjigovodstvene vrijednosti akcija sa pravom glasa, utvrđenu na dan posljednjeg godišnjeg finansijskog izvještaja (3), naloženo je tužiocima da u roku od 15 dana od dana dostavljanja tog rješenja Komisiji za hartije od vrijednosti Republike Srpske podnesu zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponudu i isprave iz člana 13 Zakona o preuzimanju akcionarskih društava (4), svaki akcionar Akcionarskog društva „Krajina osiguranje“ Banja Luka može putem nadležnog suda zahtijevati obavezno zaključenje Ugovora o prodaji akcija pod uslovima pod kojima je morala biti objavljena ponuda za preuzimanje (5).

Istim aktom utvrđuje se da je za tužioce nastupila zabrana vršenja prava glasa na Skupštini Akcionara emitenta po osnovu svih stečenih akcija emitenta, računajući od 29.12.2015. godine pa sve dok ne sprovedu postupak preuzimanja u skladu sa odredbama zakona (6). Računajući od 29.12.2015. godine pa do isteka roka važenja ponude, odnosno trenutka plaćanja deponovanih akcija, akcije s pravom glasa koje su predmet ponude, imenovani ne smiju sticati niti se smiju obavezati da će ih sticati na drugi način, osim ponudom za preuzimanje, niti smiju otuđivati ili se obavezivati da će otuđiti akcije koje daju pravo glasa u Skupštini emitenta (7). Naloženo je Centralnom Registru hartija od vrijednosti da na vlasničkim računima tužilaca upiše zabranu prava iz tačke 6 i 7 dispozitiva tog rješenja (8) i činjenica da će rješenje biti objavljeno u Dnevnom listu „Glas Srpske“ (9).

Blagovremeno izjavljenom tužbom tužioci osporavaju navode akta tuženog zbog svih razloga predviđenih odredbom člana 10 Zakona o upravnim sporovima. Nakon što izlažu činjenice iz osporenog akta navode da je odluka donesena kršenjem više odredbi kako procesnog tako i materijalnog prava. Tužioci spominju da je investicija tužilaca prezentovana i Ambasadoru Indije koji je poslao nekoliko elektronskih poruka i pozvao više indijskih potencijalnih investitora s ciljem ulaganja u „Krajina osiguranje“, kako bi potencirali inicijativu za predmetnu investiciju od strane najviših organa Republike Srpske. Tužioci obrazlažu okolnosti vezane za plaćanje pa navode da se u osporenom aktu konstatuje da je plaćanje u ime oba tužioca izvršila kompanija „Virtual Channel Ltd“, pa pojašnjavaju da je prvotuzilac državljanin Sjedinjenih Američkih Država – u daljem tekstu SAD, Hindu porijekla koji je pokušao da pošalje novac za plaćanje naknade Agenciji za odobrenje u nekoliko navrata u oktobru mjesecu (pretp. tekuće godine) ali su transakcije odbijene pa su nakon toga primljene i to više puta te ih je Agencija morala vratiti nazad, s obzirom da se radilo o malom iznosu. Transfer od nekoliko miliona KM je predstavljao problem pa je prvotuzilac odlučio da transfer izvrši u saradnji sa Western Union pa pošto je znao da kompanija „Virtual Channel Ltd“, saraduje sa njima, to je odlučio da prenos izvrši na taj način na račun u Komercijalnoj banci u Banja Luci. To znači da prvotuzilac Naveen Aggarval sredstva za kupovinu akcija prebacuje sa svog računa u Chase banci, kompaniji „Virtual Channel Ltd“, radi konverzije u evre, a uz pomoć transfera Western Union prebacuje na račun Monet brokera kod Komercijalne banke Banja Luka, kako je broker odredio.

U tužbi se dalje ističe da je gospođa Gupta kao državljanica Indije suočena sa istim problemom jer pokušava direktno da plati naknade Agenciji preko svoje Icci banke u New Delhiju s tim da su i njene uplate odbijene i s tim da joj je propao iznos od 3.000,00 KM, nakon čega je kontaktirala lice iz trgovinskog odjeljenja Ambasade Indije koje je znalo za probleme koje je imalo gospodin Naveen tražio savjet pa mu je gospodin Naveen objasnio da je najsigurniji način putem kompanije „Virtual Channel Ltd“ i Western Union a zbog razgranate mreže Western Uniona. U tužbi navode da je „Virtual Channel Ltd“ vršio konverziju novca i slao ga putem Western Uniona, nakon čega gospođa Gupta plaća svoje akcije sa svog naloga u City banci, uplaćujući ih na nalog „Virtual Channel Ltd“, zato što je to jedina održiva i pouzdana opcija za prenos velikih novčanih sredstava.

Nadalje, u tužbi ističu da su tužioci osobe koje žive na različitim kontinentima i koje su saznale o predmetnim investicijama dobili od Ambasadora Indije. Jedina veza među njima je što su Hindusi različitog državljanstva pa nastavlja elaborirati na hipotetičke primjere koje dovodi u vezu sa gornjim navodima a u svrhu osporavanja bilo kakve veze među tužiocima. U daljem tekstu tužbe osporava se navod i zaključak tužene da je prvotuzilac vlasnik kompanije „Virtual Channel Ltd“, putem koje je izvršeno plaćanje i ističe da ta kompanija ima oko 1000 izdatih akcija čiji je vlasnik do oktobra 2015. godine bio prvotuzilac s tim da je 17. decembra 2016. godine prodao 950 akcija izv. Naomi Rodgers i dao ostavku na mjestu direktora, nakon čega je manjinski vlasnik sa 5% akcija. Tužioci navode da je tačno da je gospodin Aggarval registrovan kao zastupnik te kompanije za prijem pošte pa navode da je to prema zakonu države Illinois u SAD, a konfuzija je nastala jer je imenovani zastupnik više kompanija i zaključuje da nema nikakvu izvršnu funkciju u toj kompaniji. Osporavaju svaku sumnju u zajedničko djelovanje pa spominju e-mail koji je drugotuzilac poslala i analizira predmetni e-mail u kontekstu drugog fizičkog lica izv. Naveen Kumar koji je jedan od istaknutih brokera u New Delhiju i to u kontekstu prodaja akcija putem Monet brokera. U vezi sa otvaranjem naloga prvotuzioca spominju se razgovori sa službenicima Ministarstva finansija Republike Srpske od kojih je dobijao savjete u pravcu činjenice da Monet broker ima ekskluzivna prava na prodaju akcija „Krajina osiguranja“. Što se tiče činjenice da su tužioci ovjerili dokumenta kod istog notara i isti dan u državi Illinois pa se na tu temu daje objašnjenje i što je uslovljeno ponašanjem Monet brokera. Takođe, odgovornost za dostavljanje berzanskom posredniku naloga za

kupovinu akcija u isto vrijeme pripisuje se organima Republike Srpske i čekanju saglasnosti od Agencije za osiguranje Republike Srpske, koja je poslana tužiocima preko punomoćnika, dana 15.12.2015. godine. Po prijemu odluke Agencije za osiguranje Republike Srpske, tužioci prebacuju novac pa opisuju internacionalni sistem plaćanja putem swift računa i tužioci istog dana daju nalog za kupovinu radi čega su novci isti dan i „legli“ kod Monet brokera, nakon čega je Monet broker tražio da tužioci odobre kupovinu, što su oni i učinili.

Nadalje, kada se radi o količini akcija koju su tužioci kupili, smatraju uobičajenim prema savjetu brokera u Indiji i SAD da se kupuje 25% do 28% akcija jer se tako dobija značajno učešće u upravljanju što nazivaju potpuno normalnim u berzanskom poslovanju. Nadalje, u tužbi tužioci izlažu po pitanju slanja pošte elektronskim putem i prepiske sa izvjesnim licima u Republici Srpskoj i činjenice da tužena nije odgovarala na zahtjev prvotužioca za izjašnjenje. Tužilac je pozivao tuženu telefonom i obavljao razgovor sa određenim licima koja nisu imala nikakvih dodatnih pitanja u vezi djelovanja prvotužioca. Što se tiče drugotužioca, ističe da nikada nije primila zahtjev za izjašnjenje i smatra da tužena nije imala adresu na koju bi takav upit dostavila. Oni ističu da im nikada nisu objašnjene činjenice koje im se stavljaju na teret samo je, kako navode, traženo paušalno izjašnjenje na koji način je, po mišljenju tužilaca, zadovoljena forma.

U osporenom aktu se tuženi poziva na Zakon o preuzimanju akcionarskih društava i član 15 i stav 4a) pa u vezi s tim ističe presudu Okružnog privrednog suda u Trebinju, broj 62 0 Ps 010966 16 Ps u kojoj se objašnjava manipulativna cijena na tržištu hartija od vrijednosti pa smatra da nema osnova da se naložena cijena od 1,00 KM po akciji uzme u obzir. Tužioci ističu da ne postoji niti jedan dokaz da oni zajednički djeluju pa u tom pravcu analizira odnose između tužilaca spominjući pri tome zdravstvene probleme tužilaca i u daljem tekstu tužbe iznosi vlastite zaključke po pitanju malverzacija u tom osiguranju i drugih „naduvanih“ vrijednosti akcija o čemu tužioci posjeduju i sudsku odluku.

Predlažu da sud uvaži tužbu i poništi osporeni akt uz naknadu troškova opredjeljenih po punomoćnicima.

Sud je tužbu dostavio na odgovor tuženom koja je u zakonskom roku dostavila spis upravne stvari i odgovor na tužbu kojem osporava navode tužbe u cijelosti i ističe da je u skladu sa Zakonom o tržištu od hartija od vrijednosti te Zakona o preuzimanju akcionarskih društava, utvrdila da za Naveena Aggarwala sa adresom u SAD i Neete Gupta sa adresom u Indiji kao lica koja zajednički djeluju, postoji obaveza za objavljivanje ponude na objavljivanje ponude za preuzimanje Akcionarskog društva „Krajina osiguranje“ Banja Luka jer zajedno imaju više od 30% od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa i dalje kako je navedeno u osporenom rješenju. Tužena navodi da su tužioci prilikom kupovine akcija emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka koristili usluge kompanije „Virtual Channel Ltd“, za konverziju i transfer novca na račun Monet brokera u Komercijalnoj banci ad Banja Luka. Prilikom donošenja osporenog akta, Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske – u daljem tekstu Komisija je utvrdila da je plaćanje akcija u ime tužilaca izvršila kompanija „Virtual Channel Ltd“ sa sjedištem u SAD na koji način su i tužioci potvrdili da je Komisija na osnovu raspoloživih dokaza utvrdila pravilno činjenice u vezi sa plaćanjem. Ovo iz razloga što je Naveen Aggarwal direktor i vlasnik kompanije „Virtual Channel Ltd“ pa je zaključeno da se radi o unaprijed dogovorenim i koordiniranim radnjama s ciljem kupovine akcija emitentata odnosno da je između tužilaca postojao sporazum da zajednički djeluju prilikom sticanja akcija u postupku druge emisije akcija javnom ponudom jer su oboje sa svojih računa prebacivali novac na račun kompanije čiji je tužilac vlasnik.

Tužena osporava navode vezane za probleme kod plaćanja jer se neosnovano tvrdi da je jedini siguran i uspješan način prijenosa sredstava posredstvom kompanije „Virtual Channel Ltd“, pa ističe da u savremenom bankarskom poslovanju postoji veliki broj mogućnosti za

međunarodni platni promet, tako da svako fizičko ili pravno lice može vršiti međunarodna plaćanja bilo gdje na svijetu, posredstvom komercijalnih banaka ili kompanija za transfer novca kao što je to npr. kompanija Western Union. Tuženi ističe da ukoliko su tužioci koristili usluge kompanije za transfer novca Western Union, novčane transakcije su mogli izvršiti direktno sa svojih računa u lokalnim bankama, posredstvom Western Uniona pa tako nije bilo neophodno da se novac prvo uplati na račun kompanije „Virtual Channel Ltd“ da bi ta kompanija posredstvom Western Uniona uplatila novac na račun berzanskog posrednika Monet broker u Komercijalnoj banci ad Banja Luka. Tuženi ovo posebno ističe u vezi sa ekonomski neopravdanim postupkom za drugotužiteljicu da novac prvo uplaćuje na račun kompanije „Virtual Channel Ltd“, iako je navedenu transakciju mogla izvršiti direktno posredstvom Western Uniona iz Indije u Republiku Srpsku.

U odgovoru, tuženi naziva diskutabilnim tvrdnje tužilaca da su imali probleme da direktno uplate novčana sredstva dok posredstvom kompanije „Virtual Channel Ltd“, te probleme nisu imali iako se radi o identičnoj proceduri međunarodnog plaćanja. Takođe se postavlja pitanje zašto su koristili ovu kompaniju za konverziju novca kada su je mogli izvršiti direktno u svojim lokalnim bankama ili u bilo kojoj drugoj banci ili mjenjačnici. Analizom dokaza koje predlažu tužioci, može se zaključiti da su dana 16.12.2015. godine tužioci uplatili novac za kupovinu akcija sa svojih računa u Citi Chase banci na račun kompanije „Virtual Channel Ltd“, odnosno novčana transakcija za plaćanje akcija je izvršena u vrijeme kada je Naveen Aggarwal još uvijek bio jedini vlasnik navedene kompanije. Nadalje, u vezi sa vlasništvom kompanije „Virtual Channel Ltd“, a uvidom u potvrdu Kancelarije državnog sekretara države Illinois potpisane od strane državnog sekretara od 9.10.2015. godine, navedeno je da je kompanija „Virtual Channel Ltd“ u potpunosti vlasništvo Naveena Aggarwala.

Ovo potvrđuje i rješenje Agencije za osiguranje Republike Srpske, broj 05-543-2/15 od 15.12.2015. godine kojim se Naveenu Aggarwalu odobrava sticanje kvalifikovanog udjela u kapitalu emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka koja potvrđuje da je Agencija za osiguranje utvrdila da je Naveen Aggarwal direktor i jedini vlasnik kompanije „Virtual Channel Ltd“.

U odgovoru se potencira i navod iz tužbe kojim se potvrđuje da je navedeno lice bio registrovani zastupnik ove kompanije za prijem pošte pa ukoliko je on dan prije sticanja akcija emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka prodao 95% vlasničkog učešća u kompaniji „Virtual Channel Ltd“, to nema bitnog uticaja jer je akcenat na činjenici da su Naveen Aggarwal i Neete Gupta plaćali akcije posredstvom kompanije „Virtual Channel Ltd“ što predstavlja okolnost koja ih povezuje sa sticanjem akcija emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka i da je uplata novčanih sredstava izvršena u vrijeme kada je Naveen Aggarwal još uvijek bio jedini vlasnik kompanije „Virtual Channel Ltd“. Pored toga, tuženi ističe da ne postoji valjan argument kao dokaz da je Neete Gupta sa prebivalištem u Indiji morala uplaćivati novac na račun kompanije čije je sjedište u SAD kako bi platila akcije u Republici Srpskoj, izuzev postojanja zajedničkog interesa, a što ukazuje na njihovo zajedničko djelovanje. Činjenica je da je Naveen Aggarwal suvlasnik u kompaniji „Virtual Channel Ltd“ i to nevažno da li većinski ili manjinski pa je očigledno da je Neete Gupta imala dogovor da baš preko ove kompanije u SAD izvrši plaćanje akcija emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka, iako su joj bile na raspolaganju višestruke mogućnosti da iz Indije sprovede navedeni postupak jer i sama priznaje da kompanija za transfer novca Western Union ima razgranatu mrežu pa tako i poslovnice u Indiji koje su Neeti Gupta bile na raspolaganju.

U odgovoru tuženi ne spori da je Neete Gupta u elektronskoj pošti koju je, dana 5.10.2015. godine poslala Društvu Monet broker ad Banja Luka, navela samo Naveen bez prezimena jer ukoliko se prema tumačenju tužilaca to ne odnosi na Naveen Aggarwala to se ne može prihvatiti niti da se odnosi o Naveenu Kumaru a što sve zajedno nema uticaja na odluku tuženog. Jedna od okolnosti koja upućuje na usklađeno i zajedničko djelovanje jeste i činjenica

da su se oba lica obratila istom berzanskom posredniku radi zaključenja Ugovora o berzanskom poslovanju i to Monet brokeru sa ciljem kupovine akcija emitenta u postupku druge emisije javnom ponudom. Takođe, tuženi ne spori da je Monet broker imao ekskluzivna prava za prodaju akcija emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka i to predstavlja dio redovne procedure provođenja javne ponude akcija na berzi jer je emitent „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka zaključio Ugovor o poslovima berzanskog posredovanja sa Monet brokerom pa navodi šta podrazumijeva ovaj ugovor i poziva se na član 14 tačka i) Pravilnika o uslovima i postupku emisije hartija od vrijednosti. Činjenica da emitent „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka ima zaključen ugovor sa Monet brokerom ne podrazumijeva da su i zainteresovani investitori obavezni da zaključe ugovor sa istim berzanskim posrednikom što je jasno naznačeno u javnom pozivu za poziv i uplatu običnih (redovnih) akcija, javnom ponudom, objavljenom 8.9.2015. godine u Dnevним novinama „Nezavisne novine“ i na internet stranici Banjalučke berze. Ovo znači, kako tuženi navodi da su zainteresovani investitori Naveen Aggarwal i Neete Gupta kupovinu akcija emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka mogli da izvrše posredstvom bilo kojih ovlaštenih posrednika na tržištu hartija od vrijednosti.

Nadalje, po pitanju činjenice koju tužioci ističu, a to je da su ovjeru dokumentacije koja je neophodna za otvaranje vlasničkih računa i kupovinu akcija vršili istog dana kod istog notara jer je u to vrijeme Neete Gupta boravila u državi Illinois u SAD, tuženi osporava u cijelosti jer tužioci pokušavaju različitim izgovorima osporiti bilo kakvu povezanost a pri tome ne mogu objasniti kao slučajnost da su istom periodu bili na istom mjestu u vezi sa istim poslom, uzimajući u obzir da su lica koja žive na različitim kontinentima.

Pored toga, da se radi o licima koja imaju zajedničke poslovne interese govori i činjenica o zajedničkim firmama koje su osnovali zajednički u drugim zemljama pa se spominje zajednička firma, registrovana u Londonu (osnovana 27.6.2012. godine, a ugašena 7.10.2014. godine) pri čemu su oba lica navela istu adresu stanovanja koja je istovremeno i registrovano sjedište kompanije „Virtual Channel Ltd“, preko koje su plaćene akcije emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka. Takođe, spominje se i zajednička firma u Londonu, ugašena 24.9.2013. godine gdje je Neete Gupta registrovana pod imenom „Neete Aggarwal“ pa se prema datumu rođenja može utvrditi da se radi o istom licu. Tuženi ističe da je analizirajući dokaze tužilaca moguće zaključiti da im je Agencija za osiguranje Republike Srpske, dana 15.12.2016. godine putem elektronske pošte poslala rješenja kojima se odobrava sticanje kvalifikovanog učešća u kapitalu „Krajina osiguranja“ ad Banja Luka, nakon čega oni uplaćuju novac za kupovinu akcija na račun kompanije „Virtual Channel Ltd“, što potvrđuje njihov sporazum o zajedničkom djelovanju prilikom kupovine akcija zato što čim su dobili dozvolu Agencije za osiguranje Republike Srpske, sljedećeg dana su prebacili novac sa njihovih računa na račun te kompanije. Tuženi navodi da podudaranje više situacija i činjenica ne može biti slučajnost i osporavaju tvrdnju tužilaca da kada je novac stigao do Monet brokera on je svojim e-mailom, koji je poslan u isto vrijeme tražio da tužioci odobre kupovinu. Tuženi u odgovoru iznosi činjenice vezane za elektronsku prepisku Monet brokera i tužilaca i zaključuje da Monet broker nije tražio da tužioci odobre kupovinu, niti je precizirao vrijeme kada se nalozi šalju, već je davao instrukcije u vezi kupovine akcija na berzi i slično. Ne može se prihvatiti tvrdnja tužilaca da je do podudaranja kupovnih naloga došlo zbog odgovornosti Monet brokera ako se zna da berzanski posrednik samo postupa po zahtjevima klijenata koji predstavljaju jednostranu volju klijenata. U daljem opširnom tekstu odgovora tuženi analizira način funkcionisanja elektronske pošte i osporava tvrdnje da tužiocima nikada nisu predočene činjenice koji im se stavljaju na teret zato što iz dokaza u spisu jasno proizlazi da je Komisija pozvala Naweena Arggarwala nakon čega su upućeni pismeni zahtjevi za izjašnjenje na koje su oni odgovorili.

Po pitanju pozivanja tužilaca na presudu Okružnog privrednog suda u Trebinju, broj 62 0 Ps 010966 16 Ps od 16.5.2016. godine, ističe da nije poznat sadržaj predmetne presude ali se oslanjaju na član 292 Zakona o tržištu pa se manipulacijama cijenama smatra krivičnim djelom

i dokazuje u krivičnom postupku pa presudu u vezi sa manipulacijama cijena nije mogao donijeti privredni sud. Tuženi zaključuje da je na osnovu izloženog jasno izražena manifestacija volje da zajednički djeluju u cilju sticanja akcija i preuzimanja kontrole nad Akcionarskim društvom „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka i to iz razloga što je osnovna svrha Zakona o preuzimanju akcionarskih društava zaštita prava manjinskih akcionara jer nakon preuzimanja kontrole, manjinski akcionari praktično gube mogućnost uticaja na poslovanje društva zato što sticalac kontrole nad akcionarskim društvom na Skupštini akcionara raspolaže sa onoliko glasova koliko ih je, u konkretnom slučaju, potrebno da bi jedno lice ili više lica djelujući zajednički moglo samostalno donositi odluke kojima može neposredno ili posredno uticati na poslovanje društva. Tuženi naročito ističe nespornu činjenicu da nakon što su tužioci postali kontrolni akcionari emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka sa preko 50% vlasničkog učešća isti su na vanrednoj Skupštini akcionara donijeli odluku o usvajanju novog Statuta, razrješenju prethodnog Nadzornog odbora i imenovanju novog Upravnog odbora u čijem sastavu se ne nalaze predstavnici kvalifikovanih akcionara i to Akcijskog Fonda Republike Srpske i ZU Euro eks-Eurodental Banja Luka.

Konačno, u odgovoru navodi da je Upravni odbor Društva u čijem sastavu nije bilo predstavnika ostalih akcionara su donosili odluke koje su bile na štetu tog konkretnog Društva što je za krajnju posljedicu imalo uvođenje vanredne uprave od strane Agencije za osiguranje koja traje i u vrijeme davanja odgovora na tužbu. Predlaže da sud odbije tužbu kao neosnovanu i na taj način potvrdi rješenje Komisije kojim se ostvaruje zaštita ostalih akcionara od zajedničkog djelovanja tužilaca.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30 Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor tuženog kao i cjelokupne spise predmetne uprave stvar, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude:

Iz podataka u spisu, proizlazi da je Komisija pri vršenju nadzora nad primjenom Zakona o preuzimanju akcionarskih društava, a na temelju izvještaja Centralnog registra „R-25“ od 30.12.2015. godine utvrdila da je Naveen Aggarwal, dana 29.12.2015. godine stekao 3.454.922 akcija sa pravom glasa, emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka, čime je stekao 25,2771% od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta sa pravom glasa te da je Neete Gupta, dana 29.12.2015. godine stekla 3.454.077 akcija sa pravom glasa emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka čime je stekla 25,2051% od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta sa pravom glasa.

Uvidom u podatke Banjalučke berze hartija od vrijednosti i podatke koje je dana 19.5.2016. godine dostavio berzanski posrednik „Monet broker“ ad Banja Luka utvrđeno je da su Naveen Aggarwal i Neete Gupta, navedene akcije emitenta stekli kupovinom na Banjalučkoj berzi u postupku druge emisije akcija, javnom ponudom te da je kupoprodajna transakcija realizovana, dana 18.12.2015. godine posredstvom berzanskog posrednika „Monet broker“ ad Banja Luka.

Takođe, u tom postupku nadzora je utvrđeno da je plaćanje akcija u ime navedenih lica izvršila kompanija „Virtual Channel Ltd“ sa sjedištem u SAD pa se pojašnjava postupak koji je prethodio ovoj transakciji i zaključeno da je ta kompanija, dana 18.12.2015. godine uplatila u korist „Monet broker“ 1.769.925,00 eura u svrhu plaćanja, kupovine akcija od strane Naveena Aggarwala i Neete Gupta.

U daljem postupku i to uvidom u potvrdu Kancelarije državnog sekretara države Illinois, potpisane od strane imenovanog lica od 9.10.2015. godine utvrđeno je da je spomenuta kompanija „Virtual Channel Ltd“ u potpunosti vlasništvo Naveena Aggarwala. Pored toga, na osnovu rješenja Agencije za osiguranje Republike Srpske, broj 05-543-2/15 od 15.12.2015.

godine, kojim se Naveenu Aggarwalu odobrava sticanje kvalifikovanog udjela u kapitalu emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka, utvrđeno je da je on direktor i jedini vlasnik kompanije.

Imajući u vidu da je Naveen Aggarwal direktor i vlasnik kompanije „Virtual Channel Ltd“ po čijem nalogu je uplaćen novac s namjenom plaćanja akcija u ime Naveena Aggarwala i Neete Gupta, Komisija je zaključila da se radi o unaprijed dogovorenim i koordiniranim radnjama s ciljem kupovine akcija emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka i da je između Naveena Aggarwala i Neete Gupta postojao sporazum da zajednički djeluju, prilikom sticanja akcija u postupku druge emisije akcija javnom ponudom. Isto tako, zaključeno je da Neete Gupta drži akcije za račun Naveena Aggarwala s obzirom da je plaćanje akcija u njeno ime izvršila kompanija „Virtual Channel Ltd“ vlasništvo Naveena Aggarwala.

Nadalje, u toku postupka je utvrđeno zajedničko djelovanje zbog okolnosti vezanih za sticanje akcija pa je pojašnjeno da je, dana 8.9.2015. godine na internet stranici Banjalučke berze objavljen javni poziv za upis i uplatu druge emisije akcija emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka. Nakon objave javnog poziva, Neete Gupta je, dana 5.10.2015. godine poslala elektronsku poštu Brokersko-dilerskom društvu „Monet broker“ ad Banja Luka u kojoj navodi da joj je prijatelj Naveen Aggarwal rekao za „Monet“ te da želi da joj oni budu brokeri jer je zainteresovana da kupi oko 3,4 miliona akcija „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka. Imenovana je, dana 7.10.2015. godine zaključila Ugovor o berzanskom posredovanju sa Brokersko-dilerskim društvom „Monet broker“ ad Banja Luka, da bi 8.10.2015. godine sa istim berzanskim posrednikom, Ugovor zaključio i Naveen Aggarwal.

Ovo znači da su se imenovani nakon objavljenog javnog poziva za uplatu akcija dogovarali u vezi sa kupovinom akcija te dan za danom zaključili ugovor sa istim berzanskim posrednikom u Republici Srpskoj.

Utvrđeno je, takođe, da su prilikom zaključivanja Ugovora o berzanskom poslovanju priložene fotokopije putnih isprava, Izvoda iz matične knjige rođenih, Izjava o političkoj eksponiranosti i punomoć za zastupanje, sve ovjereno kod istog notara u državi Illinois, SAD, a dana 7.10.2015. godine izvršena nadovjera apostilom kod Državnog sekretara države Illinois. Vršeći nadzor nad primjenom Zakona o preuzimanju akcionarskih društava, Komisija je posebno uzela u obzir činjenicu da je Neete Gupta državljanka Republike Indije sa adresom stanovanja u New Delhiju a da je fotokopija dokumenata ovjerena kod notara u državi Illinois u SAD. Pored toga, Komisija je utvrdila da je nalog za kupovinu akcija Naveen Aggarwal poslao berzanskom posredniku, elektronskim putem kao što je to učinila i Neete Gupta, pa to znači da su istom berzanskom posredniku poslali naloge za kupovinu istog emitenta u isto vrijeme, u istom pravnom poslu pa s obzirom da se radi o licima koja žive na dva različita kontinenta, to se može zaključiti da su sve preduzete radnje u vezi sa sticanjem akcija koordinirane i usklađene i da sve okolnosti u vezi sa sticanjem akcija ukazuju da je između navedenih lica postojao sporazum da zajednički djeluju.

Na temelju utvrđenih činjenica, Komisija je rješenjem, broj 01-UP-33-214-19/16 od 25.10.2016. godine (osporeni akt) utvrdila da za tužioce kao lica koja zajednički djeluju, postoji obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje Akcionarskog društva „Krajina osiguranje“ Banja Luka (1), kao i da će se smatrati da je obavezi objavljivanja ponude za preuzimanje udovoljeno ako ponudu objavi bilo koje od lica koja zajednički djeluju (2) pa je ponudilac obavezan da u ponudi za preuzimanje akcionarima kao najmanju cijenu ponudi višu vrijednost između 1,00 KM po akciji i knjigovodstvene vrijednosti akcija sa pravom glasa, utvrđenu na dan posljednjeg godišnjeg finansijskog izvještaja (3). Naloženo je tužiocima da u roku od 15 dana od dana dostavljanja tog rješenja Komisiji za hartije od vrijednosti Republike Srpske podnesu zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponudu i isprave iz člana 13 Zakona o preuzimanju akcionarskih društava (4). Svaki akcionar Akcionarskog društva „Krajina osiguranje“ Banja Luka može putem nadležnog suda zahtijevati obavezno zaključenje

Ugovora o prodaji akcija pod uslovima pod kojima je morala biti objavljena ponuda za preuzimanje (5). Istim aktom utvrđuje se da je za tužioce nastupila zabrana vršenja prava glasa na Skupštini Akcionara emitenta po osnovu svih stečenih akcija emitenta, računajući od 29.12.2015. godine pa sve dok ne sprovedu postupak preuzimanja u skladu sa odredbama zakona (6). Računajući od 29.12.2015. godine pa do isteka roka važenja ponude, odnosno trenutka plaćanja deponovanih akcija, akcije s pravom glasa koje su predmet ponude, imenovani ne smiju sticati niti se smiju obavezati da će ih sticati na drugi način, osim ponudom za preuzimanje, niti smiju otuđivati ili se obavezivati da će otuđiti akcije koje daju pravo glasa u Skupštini emitenta (7). Naloženo je Centralnom Registru hartija od vrijednosti da na vlasničkim računima tužilaca upiše zabranu prava iz tačke 6 i 7 dispozitiva tog rješenja (8) i činjenica da će rješenje biti objavljeno u Dnevnom listu „Glas Srpske“ (9).

Razloge koje je dala Komisija za navedenu odluku ovaj sud cijeni pravilnim i na zakonu zasnovanim.

Na temelju potpuno i detaljno prikupljenih činjenica potvrđeno je da su prilikom sticanja akcija emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka ispunjeni uslovi u vezi sa zajedničkim djelovanjem tužilaca na osnovu čega su oni zajednički stekli kontrolni paket akcija, kojima samostalno mogu uticati na poslovanje tog privrednog društva, a čime i nastaje obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje akcija od ostalih akcionara.

Odredbom člana 28 Zakona o preuzimanju akcionarskih društava („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 65/08, 92/09 i 59/13) propisano je da fizička i pravna lica djeluju zajednički ako su se pisano ili usmeno sporazumjeli da zajednički djeluju u vezi sa sticanjem akcija emitenta ili u vezi sa ostvarivanjem prava glasa prema emitentu (a) ili ako jedno od njih drži akcije za račun drugog (b).

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 59/13) i to član 12 propisuje da se poslije člana 31 dodaje novi član 31a. koji glasi: „Pod okolnostima iz člana 28 tačka v) tog zakona uzima se u obzir a) vrijeme ili period u kojem su sticali akcije emitenta b) mjesto i vrijeme davanja naloga za sticanje akcija emitenta, v) način sticanja (u smislu vrste pravnog posla na osnovu kojeg su akcije stečene: poput blok poslova, korištenjem uzajamnih obezbjeđenja plaćanja i slično), g) vrijednost stečenih akcija, d) mogućnost da kao sticaoci znaju ili su mogli da znaju za odluke drugih lica o kupovini, ako su ta lica zaposlena ili lica koje su članovi organa upravljanja ili nadzora u društvima koja djeluju zajednički ili članovi uprave ili upravljačkih i nadzornih organa koji djeluju zajednički sa društvima u kojima su članovi tih tijela đ) činjenice koje su na Skupštini akcionara emitenta zajednički predlagali imenovanje ili razrješenje članova organa društva ili druge odluke za koje je potrebna kvalifikovana većina u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje privrednih društava, a o čemu su na identičan način i glasali, e) ostvarivanje glasačkih prava po osnovu organizovanog sakupljanja punomoći čiji je cilj sticanje kontrole nad emitentom i ž) druge okolnosti koje su dovele do sticanja akcija a koje ukazuju na usklađenost u sticanju ili zajedničkoj namjeri lica.“

Dakle, imajući u vidu navedene odredbe pomenutog zakona, tuženi je a u skladu sa svojim ovlaštenjima izvršio nadzor nad primjenom ovog zakona i na temelju nadzora utvrdio činjenice koje tužioci nisu doveli u pitanje, a niti argumentovali.

U toku postupka utvrđivanja zajedničkog djelovanja, prvotužilac je pozvan da lično pristupi kako bi se izjasnio u vezi sa činjenicama oko sticanja akcija emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka u postupku druge emisije akcija, javnom ponudom. Punomoćnik u vrijeme dostavljanja poziva i to Advokatska firma „Sajić“ je dana 17.3.2016. godine zaprimila poziv pa se istog dana ovlaštenik obratio Komisiji putem elektronske pošte i naveo da ima zdravstvene probleme, uslijed kojih ne može da se odazove pozivu, zahtijevajući pismeno dostavljanje pitanja na koja će se očitovati. Uvažavajući njegov zahtjev, Komisija je, dana

18.4.2016. godine na tačno označenu e-mail adresu poslala zahtjev za izjašnjenje u vezi sa sticanjem akcija emitenta i povezanošću sa Neete Gupta.

Činjenica je da se Naveen Aggarwal nije očitovao niti na bilo koji način odgovorio u ostavljenom roku od 8 (osam) dana. Dana, 27.5.2016. godine dostavljen je zahtjev za izjašnjenje na adresu Zajedničke advokatske kancelarije Nenad Baroš i Feđa Bičakčić, kao ovlaštenih punomoćnika, tako da je dana 13.6.2016. godine dostavljeno pisano izjašnjenje po ovlaštenju Naveena Aggarwala, kojim potvrđuje da je upoznat sa zahtjevom i da je u potpunosti saglasan sa dostavljenim pisanim izjašnjenjem na zahtjev Komisije. Sadržaj predmetnog izjašnjenja mogao bi se svesti na negiranje utvrđenih okolnosti i zaključak da nije zajednički djelovao sa drugim akcionarima, nije plaćao akcije na ime i za račun Neete Gupta i da na Skupštinama akcionara nije zajednički djelovao sa imenovanom, prilikom glasanja, a niti su zajednički predlagali članove Upravnog odbora.

Dakle, nije tačno da prvotužiocu data mogućnost da se izjasni i da je „samo formalno“ od njega uzeta izjava. Ovo pogotovo iz razloga što dokazi u spisu ne podržavaju ove tvrdnje, a za suprotno tužilac nije pružio dokaz, izuzev ponavljanja istih navoda, kojima se ne dovode u pitanje zaključci tužene.

Isto je i sa drugotužiteljicom Neete Gupta, kojoj je upućen zahtjev za izjašnjenje na e-mail adresu (koja se precizira u obrazloženju osporenog akta) na koji zahtjev ona nije odgovorila. Takođe, Komisija se, dana 7.7.2016. godine u skladu sa multilateralnim memorandumom o razumijevanju u vezi konsultacija, saradnje i razmjene informacija obratila Indijskom odboru za hartije od vrijednosti i berze sa zahtjevom za pomoć radi uzimanja izjave od Neete Gupta a u vezi sa sticanjem akcija emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka u postupku druge emisije akcija, javnom ponudom.

U skladu s tim, a na osnovu zahtjeva Indijskog odbora za hartije od vrijednosti i berze drugotužiteljica Neete Gupta je dana 16.9.2016. godine i 18.10.2016. godine dostavila Komisiji pisano izjašnjenje u vezi sa okolnostima sticanja akcija istog emitenta i odnosa sa prvotužiocem, Naveenom Aggarwalom. Izjašnjenje imenovane, moglo bi se svesti na isti zaključak i očitovanje koje je dao Naveen Aggarwal da nisu u krvnom srodstvu, niti u bračnoj zajednici i da nisu zajednički djelovali prilikom sticanja akcija, niti je plaćao akcije u njeno ime, niti zajednički djelovali prilikom imenovanja članova odbora na Skupštini akcionara. Pomenuti navodi govore u prilog činjenici da je prigovor tužilaca u vezi onemogućavanja da učestvuju u postupku i izjasne se na okolnosti koje im se stavljaju na teret, u potpunosti neosnovan ali i govore u prilog činjenici da je utvrđen odnos zajedničkog djelovanja u smislu Zakona o preuzimanju akcionarskih društava i člana 28 u vezi sa članom 31a. tog zakona. Kod činjenice da je na temelju donesenih činjenica koje tužioci nisu doveli u pitanje da kao lica koja zajednički djeluju, nastupila obaveza, dana 29.12.2015. godine i to obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka pogotovo iz činjenice da posjeduju ukupno 6.899.999 akcija sa pravom glasa odnosno 50,482% od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta sa pravom glasa a koju obavezu oni nisu ispunili sve do dana 25.10.2016. godine kao dana donošenja osporenog akta.

Takođe, pravilno Komisija upućuje na član 4 stav 1 istog zakona jer lice koje neposredno ili posredno putem zajedničkog djelovanja stekne akcije emitenta kojima, zajedno da akcijama koje već ima prelazi procenta od 30% od ukupnog broja glasova koje daju akcije emitenta s pravom glasa, izuzimajući akcije emitovane s pravom glasa koji su u posjedu emitenta (sopstvene akcije) obavezno je da o sticanju odmah obavijeste emitenta, Komisiju, berzu i javnost te objavi ponudu za preuzimanje pod uslovima i na način određen tim zakonom. Nadalje, lice koje je u obavezi da objavi ponudu za preuzimanje, kako to jesu tužioci obavezno je da u roku od 30 dana od dana nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje, podnese Komisiji zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, kompletnu ponudu sa propisanim elementima te isprave određene članom 30 spomenutog zakona.

Nesporno je da su tužioci akcije emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka stekli dana 29.12.2015. godine, čime su prešli procent od 30% od ukupnog broja glasova koji daju akcije emitenta s pravom glasa oni su u smislu člana 22 stav 1 Zakona o preuzimanju akcionarskih društava bili obavezni objaviti ponudu za preuzimanje odnosno bili dužni da se do 28.1.2016. godine obrate Komisiji sa zahtjevom za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje.

Činjenica je da to nije učinilo ni jedan od tužilaca koji su se iscrpljivali u dokazivanju da nije postojalo zajedničko djelovanje i da nisu tačno utvrđene činjenice s tim da su dokazi, ipak, govorili suprotno.

Imajući u vidu da tužioci nisu ispunili svoju zakonom propisanu obavezu, to je preduzet nadzor u skladu sa ovlaštenjima iz člana 41 stav 4 i 5 istog zakona i nakon utvrđivanja odlučnih činjenica uz jasne dokaze odlučeno je kako je određeno u dispozitivu osporenog rješenja.

Navedenom odredbom istog zakona i to stavom 8 propisano je da ako ponudilac ne objavi ponudu za preuzimanje pod uslovima i na način određen ovim zakonom, svaki akcionar emitenta može, putem nadležnog suda zahtijevati obavezno zaključenje Ugovora o prodaji akcija, pod uslovima pod kojima je morala biti objavljena ponuda za preuzimanje.

Treba reći da se tužena Komisija očitovala po pitanju činjenice da su tužioci u periodu od godinu dana prije dana nastanka obaveze objavljivanja ponude za preuzimanje stekli akcije emitenta po najvišoj cijeni od 1,00 KM po akciji pa je tako u dispozitivu u tački 3 dala nalog u skladu sa ovim utvrđenjem.

Činjenice koje su odlučne i koje se mogu izdvojiti dati odgovor na sve prigovore tužilaca sažeti su u utvrđenju da između tužilaca postoji odnos zajedničkog djelovanja prema emitentu s obzirom daje akcije emitenta u ime Neete Gupta uplatila kompanija „Virtual Channel Ltd“ u vlasništvu Naveena Aggarwala te da su akcije stečene istog dana, posredstvom istog berzanskog posrednika i da su nalozi za kupovinu akcija dati u isto vrijeme sa približno istim količinama koje akcije su stečene u istom pravnom poslu, prilikom druge emisije akcija javnom ponudom i da je količina kupljenih akcija u zbiru predstavlja preko 50% glasova na Skupštini akcionara te obezbjeđuje kontrolno učešće u kapitalu emitenta.

Ove zaključke tužioci nisu doveli u pitanje. Da bi na taj način mogli postupati, a kako je to i potvrđeno nadzorom okolnosti sticanja akcija upućuju da je prethodno postojao sporazum između tužilaca u pravcu zajedničkog djelovanja, posebno jer su sve aktivnosti u vezi sa sticanjem akcija izvršene u isto vrijeme i na istom mjestu, a sve njihove aktivnosti upućuju na slobodno iskazanu volju da zajednički djeluju u cilju sticanja akcija emitenta „Krajina osiguranje“ ad Banja Luka. Proste tvrdnje koje nisu potkrepljene dokazima a kojima tužioci pokušavaju dovesti u pitanje na materijalnim dokazima utemeljene činjenice, nisu mogli dovesti u sumnju jasno utvrđenje tužene.

Treba se posjetiti da je ovaj sud rješenjem od 12.1.2017. godine odbio zahtjev tužilaca za odlaganje izvršenja osporenog akta pa je rečeno osim ostalih razloga da se navodima tužbe kojom se osporava bilo kakva veza tužilaca po pitanju sticanja akcija i djelovanja na tom osnovu, suprotstavljaju dokazi u spisu i navodi tuženog koje je ovaj sud analizirao i koji su pokazali neosnovanost podnesene tužbe. Postupajući na temelju Zakona o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 17/05, 1/06, 64/06 i 76/10) i to odredbama člana 6 stav 6 Agencija za osiguranje Republike Srpske postupala je prema zakonskim ovlaštenjima za kontinuirani i vanredni nadzor koji je proveden prije ulaganja tužbe i u kojem su primijenjena pravila nadzora i naložene mjere u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast osiguranja kao i odredbama zakona kojima se uređuje opšti upravni postupak, koje činjenice tužioci nisu doveli u pitanje.

Nakon izvršenog redovnog i vanrednog nadzora na temelju utvrđenih činjenica, donesen je akt i to rješenje, broj 3.00-002-4-15/16 od 11.4.2016. godine pa je naloženo emitentu da obustavi primjenu odredbi člana 29 tačka 29 tačka 4 podtačka 29 tačka 4 tačka 1 i odredbe člana 32 Statuta kojim se predsjedniku i članovima Upravnog odbora Društva daju ovlaštenja da

obavljaju poslove na značajnom položaju u društvu i zabranjuje prvotužiocu kao akcionaru, koji posjeduje kvalifikovani dio u društvu, od 25,277098% da u svojstvu predsjednika Upravnog odbora Društva na koju funkciju je izabran kao nezavisni i neizvršni član raspoláže sredstvima na bankovnim računima društva, zastupa društvo u pravnom prometu i dalje kako je to označeno.

Tom prilikom mu je zabranjeno (prvotužiocu) da izvršna ovlaštena lica na značajnim položajima u društvu za potpisivanje ugovora i raspolaganje sredstvima na transakcionim računima društva, prenosi na nezavisne i neizvršne, predsjednika i članove Upravnog odbora kao i druga lica za čije imenovanje nije pribavljena prethodna saglasnost Agencije za osiguranje Republike Srpske u skladu sa obavezom društva iz člana 60 stav 6 Zakona o društvima za osiguranje sa nalogom predsjedniku, odnosno prvotužiocu.

Dakle, imajući u vidu navedeno, donošenjem osporenog akta nisu ostvareni razlozi za njegovo poništenje, predviđeni odredbom člana 10 stav 1 tačka 2 i 4 ZUS pa je tužbu valjalo odbiti kao neosnovanu na temelju ovlaštenja iz člana 31 stav 1 i 2 istog zakona.

Tužioci nisu uspjeli u ovom upravno-sudskom sporu pa im ne pripadaju troškovi u smislu člana 6 Zakona o izmjenama i dopunama ZUS („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 63/11).

Zapisničar
Alma Ahmetović Ramić

Sudija
Sunita Šukalo

